

POWIATOWY PLAN ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Zadania określone planami działań krótkoterminowych

Zgodnie z art 18 pkt. 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. Z 2013 r. poz. 596 j.t.) oraz art 91 ust.3 w związku z art 84 ust. 1-4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Z 2013 r. poz. 1232) Zarząd Województwa Dolnośląskiego uchwalił 2 Programy ochrony powietrza ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu PM10, pyłu PM2,5, benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, dwutlenku azotu, oraz ozonu – dla:

1. strefy dolnośląskiej

Zatem powyższa kwestia nie dotyczy powiatu średzkiego

Sposób zachowania się obywateli w przypadku ogłoszenia alertu:

1. Stosować się do zaleceń i nakazów organów samorządowych oraz instytucji porządkowych;
2. Starać się nie przebywać na powietrzu oraz nie wietrzyć mieszkań, w dniach i w obszarach, gdzie występują poziomy alarmowe;
3. Starać się ograniczyć swoją aktywność fizyczną na otwartej przestrzeni w dniach i w obszarach, gdzie występują poziomy alarmowe;
4. w miarę możliwości ograniczyć własną emisję zanieczyszczeń, poprzez:
 - zaniechanie korzystania z samochodów osobowych,
 - nieużywanie kosiarek spalinowych,
 - ograniczenie spalania węgla i drewna w piecach,
 - niepalenie ognisk w ogrodach,
 - nieużywanie grilli,

Mając na uwadze negatywny wpływ:

- **pyłu zawieszzonego PM10 i PM2,5** - pyły absorbowane w górnych drogach oddechowych mogą powodować kaszel, trudności z oddychaniem, zadyszkę, szczególnie w czasie wysiłku fizycznego; zwiększać zagrożenie schorzeniami alergicznymi i infekcjami układu oddechowego, kataru siennego i zapalenia alergicznego spojówek; a także wywierać szkodliwy wpływ na zdrowie rozwijającego się płodu;
- **NO₂** - obniża odporność organizmu na infekcje bakteryjne, działa drażniąco na oczy i drogi oddechowe, jest przyczyną zaburzeń w oddychaniu, powoduje choroby alergiczne (m.in. astmę)
- **benzo(a)pirenu** ma działanie kancerogenne,
- **ozonu** - może powodować podrażnienie i stany zapalne układu oddechowego, zwłaszcza podczas aktywności fizycznej, może wpłynąć na funkcjonowanie płuc i nasilić ataki astmy, zwiększa podatność płuc na infekcje, alergeny i inne zanieczyszczenia powietrza w dniach, w których występują przekroczenia poziomu dopuszczalnego/docelowego tych zanieczyszczeń, a szczególnie w dniach występowania poziomów alarmowych pyłu zawieszzonego PM10, dwutlenku azotu lub ozonu zaleca się ograniczanie czasu przebywania na powietrzu zwłaszcza przez kobiety w ciąży, dzieci i osoby starsze oraz przez osoby z astmą, chorobami alergicznymi skóry, oczu i chorobami krążenia.

WCZK we Wrocławiu zamieszcza informację w RSO (Regionalnym Systemie Ostrzegania) oraz przesyła informację e-mailem do PCZK o odnotowanych przekroczeniach niebezpiecznych substancji w powietrzu.

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego:

- Powiadamia społeczeństwo, władze placówek szkolno-wychowawczych, jednostki służby zdrowia oraz służby (straż miejską, policję) o ogłoszeniu, odwołaniu bądź zmianie poziomu w przypadku wystąpienia alertu poziomu III i IV oraz o konieczności podjęcia działań określonych Planem Działań Krótkoterminowych;
- Koordynuje wdrażanie działań i wspomaga służby lokalne.

POWIATOWY PLAN ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Grupy ludności wrażliwe na przekroczenia standardów jakości powietrza (informacja przygotowana przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną we Wrocławiu):

1. Grupa dzieci i młodzieży poniżej 25 roku życia;

Szczególnie narażone na szkodliwe działanie podwyższonych stężeń są dzieci, które spędzają na powietrzu więcej czasu niż osoby dorosłe. Jednocześnie ich organizmy są w fazie wzrostu i ogólnego rozwoju, co sprzyja pojawianiu się zaburzeń zdrowotnych pod wpływem zanieczyszczeń powietrza.

2. Grupa osób starszych i w podeszłym wieku;

Wrażliwość osobnicza przedstawicieli tej grupy wynika z ogólnego osłabienia organizmu związanego z procesem starzenia się, co w konsekwencji powoduje zwiększenie podatności na zachorowania.

3. Grupa osób z zaburzeniami funkcjonowania układu oddechowego;

Zanieczyszczenia powietrza trafiają do organizmu wraz z wdychanym powietrzem i działają drażniąco na śluzówki dróg oddechowych, a czasem oczu. Szczególnie narażone na szkodliwe działanie zanieczyszczeń są osoby z przewlekłymi chorobami układu oddechowego, głównie osoby chore na astmę.

4. Grupa osób z zaburzeniami funkcjonowania układu krwionośnego;

Powstające w ludzkim organizmie pod wpływem stężeń niektórych zanieczyszczeń, związki chemiczne mogą prowadzić do powstawania blokujących naczyń krwionośne złożeń, a te z kolei mogą być przyczyną zawału czy udaru.

5. Grupa mężczyzn z chorobami układu płciowego;

Zaobserwowano szkodliwy wpływ ozonu na proces spermatogenezy. Stwierdzono występowanie stanów zapalnych jąder i uszkodzeń plemników pod wpływem działania ozonu. W związku z tym mężczyznom z chorobami układu płciowego, a w szczególności z zaburzeniami spermatogenezy, zaleca się unikanie długotrwałego narażenia na podwyższone stężenia ozonu.

6. Grupa osób palących papierosy;

Wdychanie dymu papierosowego znacznie osłabia błony śluzowe dróg oddechowych, co ułatwia przenikanie zanieczyszczeń z wdychanego powietrza do tkanek organizmu.

7. Grupa osób zawodowo narażona na działanie zanieczyszczeń;

Wykonywanie niektórych zawodów wiąże się z długotrwałą ekspozycją na działanie podwyższonych stężeń, przez co wzrasta narażenie zdrowotne związane ze szkodliwym ich działaniem. Do grupy tej należą m.in. osoby wykonujące prace na wolnym powietrzu lub obsługujące urządzenia emitujące zanieczyszczenia.

Tryb ogłaszania alarmów

System informowania społeczeństwa opiera się na czterech poziomach alertów według następujących kryteriów:

Poziom I-wystąpiło ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu;

Poziom II -wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu;

Poziom III –wystąpiło przekroczenie poziomu informowania określonego dla pyłu zawieszonego PM10;

Poziom IV -wystąpiło przekroczenie poziomu alarmowego pyłu zawieszonego PM10.

Ogłaszanie alarmu wyższego stopnia nie musi być poprzedzone alarmem niższego stopnia.

Alert Poziomu I - Tryb i zakres działań w przypadku ogłaszania alertu poziomu I

1. Warunek wymagany do ogłoszenia alarmu:

- wystąpiło ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 (o okresie uśredniania wyników 24 godziny lub o okresie uśredniania wyników rok kalendarzowy) lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu.

2. Termin ogłoszenia alertu:

- alert ogłasza się po przekazaniu przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska informacji o ryzyku przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu.

3. Podejmowane działania informacyjne:

- niezwłoczne (drogą e-mailową i telefoniczną) przekazanie informacji o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska do Wojewody Dolnośląskiego/Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego oraz Zarządu Województwa Dolnośląskiego;
- niezwłoczne (drogą e-mailową i telefoniczną) przekazanie informacji o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu przez Wojewodę Dolnośląskiego/Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego do Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego;
- informacja na stronie internetowej Wojewody Dolnośląskiego/Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego bezpośrednio po przekazaniu przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska do Wojewódzkiego informacji o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu.

4. Rodzaj przekazywanych informacji:

- rodzaj i stopień alertu,
- data, godzina i obszar, na którym wystąpiło ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu wraz z podaniem przyczyny tego stanu,
- prognoza zmian poziomu substancji w powietrzu łącznie z przyczynami tych zmian, czas trwania ryzyka wystąpienia przekroczenia,
- wskazanie grup ludności wrażliwych na przekroczenie oraz środki ostrożności, które mają być przez nie podjęte,
- możliwość wystąpienia negatywnych skutków zdrowotnych – jakich i u kogo,
- kontaktowy numer telefonu do informowania o innych zdarzeniach mających istotne znaczenie dla bezpieczeństwa ludzi;

5. Wykaz powiadamianych instytucji:

a) przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska:

- Wojewoda Dolnośląski/Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego
- Zarząd Województwa Dolnośląskiego,

b) przez Wojewodę Dolnośląskiego/Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego:
Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego,

6. Odwołanie alertu poziomu I następuje, gdy:

- ustąpi ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu,
- zmierzone stężenie odpowiednio: pyłu zawieszonego PM10, pyłu PM2,5, B(a)P lub arsenu osiąga poziom dopuszczalny/docelowy, wówczas alert poziomu I zostaje zamieniony na alert poziomu II.

Alert Poziomu II - Tryb i zakres działań w przypadku ogłaszania alertu poziomu II

1. Warunek wymagany do ogłoszenia alarmu:

- wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 (o okresie uśredniania wyników 24 godziny lub o okresie uśredniania wyników rok kalendarzowy) lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu.

2. Termin ogłoszenia alertu:

- alert ogłasza się po przekazaniu przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska informacji o przekroczeniu poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu.

3. Podejmowane działania informacyjne:

- niezwłoczne (drogą e-mailową i telefoniczną) przekazanie informacji o przekroczeniu poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska do Wojewody Dolnośląskiego/Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego oraz Zarządu Województwa Dolnośląskiego;

- niezwłoczne (drogą e-mailową i telefoniczną) przekazanie informacji o przekroczeniu poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu przez Wojewodę Dolnośląskiego/Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego do Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego;

- informacja na stronie internetowej Wojewody Dolnośląskiego/Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego bezpośrednio po przekazaniu przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska do Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego informacji o przekroczeniu poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu.

4. Rodzaj przekazywanych informacji:

- rodzaj i stopień alertu,

- data, godzina i obszar, na którym wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 lub pyłu PM2,5 lub poziomu docelowego B(a)P lub arsenu wraz z podaniem przyczyny tego stanu,

- prognoza zmian poziomu substancji w powietrzu łącznie z przyczynami tych zmian, wskazanie grup ludności wrażliwych na przekroczenie oraz środki ostrożności, które mają być przez nie podjęte,

- możliwość wystąpienia negatywnych skutków zdrowotnych – jakich i u kogo,

- kontaktowy numer telefonu do informowania o innych zdarzeniach mających istotne znaczenie dla bezpieczeństwa ludzi;

5. Wykaz powiadamianych instytucji:

a) przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska:

Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego

Zarząd Województwa Dolnośląskiego,

b) przez Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego:

Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego.

Alert Poziomu III - Tryb i zakres działań w przypadku ogłaszania alertu poziomu III

1. Warunek wymagany do ogłoszenia alertu:

pomiar stężenia pyłu zawieszonego PM10 wskazuje przekroczenie poziomu informowania.

2. Termin ogłoszenia alertu:

alert ogłasza się niezwłocznie po przekazaniu przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska informacji o przekroczeniu poziomu informowania pyłu zawieszonego PM10.

3. Podejmowane środki informacyjne:

- niezwłoczne (drogą e-mailową i telefoniczną) przekazanie informacji o sytuacji przekroczenia poziomu informowania dla pyłu zawieszonego PM10 przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska do Wojewody Dolnośląskiego/Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego oraz Zarządu Województwa Dolnośląskiego;
- niezwłoczne (drogą e-mailową i telefoniczną) przekazanie informacji o sytuacji przekroczenia poziomu informowania dla pyłu zawieszonego PM10 przez Wojewodę Dolnośląskiego/Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego do Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego;
- niezwłoczne (drogą e-mailową i telefoniczną) przekazanie informacji o sytuacji przekroczenia poziomu informowania dla pyłu zawieszonego PM10 przez Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego do Prezydenta Miasta oraz podmiotów i instytucji zobowiązanych do podjęcia działań.

4. Rodzaj przekazywanych informacji:

- rodzaj i stopień alertu;
- data, godzina i obszar, na którym wystąpiło przekroczenie poziomu informowania dla pyłu zawieszonego PM10 wraz z podaniem przyczyny tego stanu;
- przewidywany czas trwania sytuacji przekroczenia;
- wskazanie grup ludności wrażliwych na przekroczenie oraz środki ostrożności, które mają być przez nie podjęte;
- informacja o obowiązujących ograniczeniach i innych środkach zaradczych;
- możliwość wystąpienia negatywnych skutków zdrowotnych – jakich i u kogo;
- kontaktowy numer telefonu do informacji o innych zdarzeniach mających istotne znaczenie dla bezpieczeństwa ludzi.

5. Wykaz powiadamianych instytucji:

a) przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska:

Wojewoda Dolnośląski/Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego
Zarząd Województwa Dolnośląskiego,

b) przez Wojewodę Dolnośląskiego/Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego:
Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego,

c) przez Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego:

- Prezydent Miasta,
- lokalne media,
- lokalne służby ratownicze, szpitale, szkoły,
- podmioty i instytucje zobowiązane do podjęcia działań,
- społeczeństwo.

6. Odwołanie alertu poziomu III następuje, gdy:

- zmierzone stężenie pyłu zawieszonego PM10 jest poniżej poziomu informowania;
- zmierzone stężenie pyłu zawieszonego PM10 osiąga poziom alarmowy, wówczas alert poziomu III zostaje zamieniony na alert poziomu IV.

Alert Poziomu IV - Tryb i zakres działań w przypadku ogłoszenia alertu poziomu IV

1. Warunek wymagany do ogłoszenia alertu:

pomiar stężenia pyłu zawieszonego PM10 jest powyżej lub jest równy poziomowi alarmowemu.

2. Termin ogłoszenia alertu:

alert ogłasza się niezwłocznie po przekazaniu przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska informacji o wystąpieniu poziomu alarmowego pyłu zawieszonego PM10;

3. Podejmowane środki informacyjne:

- niezwłoczne (drogą e-mailową i telefoniczną) przekazanie informacji o sytuacji przekroczenia poziomu alarmowego pyłu zawieszonego PM10 przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska do Wojewody Dolnośląskiego/Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego oraz Zarządu Województwa Dolnośląskiego;
- niezwłoczne (drogą e-mailową i telefoniczną) przekazanie informacji o sytuacji przekroczenia poziomu alarmowego pyłu zawieszonego PM10 przez Wojewodę Dolnośląskiego/Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego do Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego;
- niezwłoczne (drogą e-mailową i telefoniczną) przekazanie informacji o sytuacji przekroczenia poziomu alarmowego pyłu zawieszonego PM10 przez Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego do Prezydenta Miasta oraz podmiotów i instytucji zobowiązanych do podjęcia działań.

4. Rodzaj przekazywanych informacji:

- rodzaj i stopień alertu;
- data, godzina i obszar, na którym wystąpiło przekroczenie poziomu alarmowego pyłu zawieszonego PM10 wraz z podaniem przyczyny tego stanu;
- przewidywany czas trwania sytuacji przekroczenia;
- wskazanie grup ludności wrażliwych na przekroczenie oraz środki ostrożności, które mają być przez nie podjęte;
- informacja o obowiązujących ograniczeniach i innych środkach zaradczych;
- możliwość wystąpienia negatywnych skutków zdrowotnych – jakich i u kogo;
- kontaktowy numer telefonu do informacji o innych zdarzeniach mających istotne znaczenie dla bezpieczeństwa ludzi.

5. Wykaz powiadamianych instytucji:

a) przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska
Wojewoda Dolnośląski/Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego
Zarząd Województwa Dolnośląskiego,

b) przez Wojewodę Dolnośląskiego/Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego:
Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego,

c) przez Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego:

- Prezydent Miasta,
- lokalne media,
- lokalne służby ratownicze, szpitale, szkoły,
- podmioty i instytucje zobowiązane do podjęcia działań,
- społeczeństwo.

6.. Odwołanie alertu poziomu IV następuje, gdy

- zmierzone stężenie pyłu zawieszonego PM10 jest poniżej poziomu alarmowego.
- Powyższe procedury powinny być uszczegółowione przez wewnętrzne procedury wypracowane przez WZZK.

Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego monitoruje wprowadzanie działań w odpowiedzialnych jednostkach poprzez informacje zwrotne od tych instytucji (m.in. straży miejskiej, policji, zarządców dróg, przychodni lekarskich i szpitali, szkół i przedszkoli, prezydenta miasta).